

פרשת תצוה

נושא השבוע: משפחות מיוחדות

בפרשה זו המשך ההנחיות לגבי המשכן:

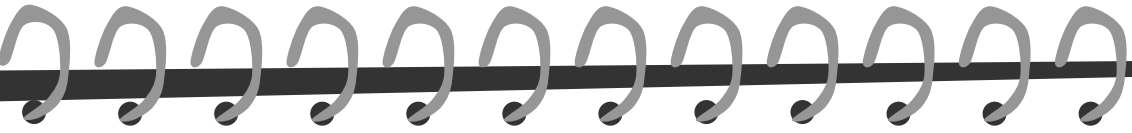
- **העלאת נר התמיד** – אהרן ובניו ידליקו מערב עד בקר נר שמן זית באוהל מועד מחוץ לפרוכת.
- **בגדי הכהנים, אהרון ובניו** – לאהרן הכהן הגדול אפוד ועליו אבני שוהם, חושן ובו שתיים עשר אבנים טובות על שמות בני ישראל, אורים ותומים, מעיל האפוד, כתונת תשבץ, מצנפת ועליה ציץ זהב. לבני אהרון כתנות אבנטים ומגבעות.
- **טקס המילואים** – הקדשת אהרן ובניו לתפקיד.
- **עשיית מזבח הקטורת** – המזבח יונח לפני הפרוכת אשר על ארון העדות שם ייועד ה' לכהנים.

מה בפרשה

נושא השבוע

פרשת תצווה עוסקת ב**כוהנים**, לבושם ותפקידם. לכהונה הוקדשו אהרון ובניו, והיא עברה מאז **בירושה** מאב לבן. הכוהנים הופקדו על העבודות **בבית המקדש** שחייבו **קדושה** מיוחדת - הקרבת קורבנות, הקטרת הקטורת ועריכת לחם הפנים. על הכוהנים **נאסר** לשהות בקרבת מת ולשאת אשה גרושה. בימי בית שני נעשו הכוהנים הגדולים **מנהיגיו המדיניים** של העם, אך לאחר חורבן הבית הם איבדו תפקיד זה. מאז ועד לימינו תפקידם **סמלי** בלבד- הם הראשונים לעליה לתורה, ונוהגים לברך בתפילה את העם ב"ברכת כוהנים".

מ ד ר ר ש

בזמן שבית המקדש היה קיים, היו משפחות מיוחדות של כהנים שהיו להן תפקידים מיוחדים רק להן.

אחת המשפחות, "בית גרמו" שמם, היתה אחראית על "לחם הפנים" שהיה נאפה בבית המקדש, ולא הסכימה אותה משפחה ללמד את המתכון.

הביאו אומנים מיוחדים מאלכסנדריה שיאפו במקומם את לחם הפנים, ולא הצליחו לאפות כמותם, והלחם שאפו התעפש. רצו להחזיר את בית גרמו לתפקידם, והם לא הסכימו אלא אם כן יכפילו להם את שכרם. שאלו אותם:

מדוע אין אתם רוצים ללמד את המלאכה הזאת לאנשים אחרים?

ענו להם: מסורת היא בידינו מאבותינו שבית המקדש הזה עתיד להיחרב ואנו חוששים שילמדו אמנות הזו אנשים שאינם ראויים, ויעשו כן לעבודה זרה.

על זה היו מזכירים את בית גרמו לשבח:

שלא יצא אחד מבניהם מן הבית עם פת נקייה,

כדי שלא יאמרו שהם אוכלים את לחם הפנים של המקדש.

(על-פי תלמוד ירושלמי מסכת שקלים פרק ה הלכה א' (דף מ"ח טור ד'))

ביאורי מילים:

אלכסנדריה = עיר במצרים העתיקה.

התעפש = העלה עובש

פת נקייה = לחם לבן, מהקמח שממנו נעשה

לחם הפנים.

קריאת המדרש ודיון

במקורות (משנה, תלמודים) מתוארות משפחות כהנים שונות, שלכל אחת תפקיד במקדש. ולרובן סיפורים הדומים לסיפור הזה, המציגים את שמירה קפדנית על סודות מקצועיים בכל הקשור לעבודת המקדש. האם זה מזכיר תופעות של מתכונים סודיים כמו זה של חברת קוקה קולה למשל – השומרים על המתכון שלא יועתק? - ובכן לא בדיוק...

בני משפחת גרמו לא רצו שהמתכון ללחם המיוחד של בית המקדש יתפרסם מחשש שאחרים ישתמשו באותו מתכון ללחם לעבודה זרה. בסיום המדרש מוזכר כי הם הסכימו לחזור לעבודה תמורת הכפלת השכר, האם עובדה זו מעלה שאלה בדבר טוהר שיקוליהם? לאו דווקא, יתכן כי ייחודם והקפדתם על טהרת הלחם (המוזכרת במדרש) נראתה בעיניהם כמצדיקה דרישת העלאת שכרם.

